ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

BẢN TÓM TẮT ĐỀ ÁN

Điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính giữa thành phố Hà Nội và tỉnh Phú Thọ tại khu vực Vườn quốc gia Ba Vì và vùng đệm

(Phục vụ lấy ý kiến Nhân dân)

I. PHƯƠNG ÁN ĐIỀU CHỈNH ĐỊA GIỚI ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH

1. Sự cần thiết điều chỉnh

Vườn quốc gia Ba Vì là rừng đặc dụng có vai trò quan trọng trong bảo tồn đa dạng sinh học, bảo vệ cảnh quan, nguồn nước và môi trường sinh thái; gắn với không gian văn hóa Tản Viên - Ba Vì và phát triển kinh tế - xã hội khu vực phía Tây Thủ đô. Theo Nghị quyết số 115/NQ-CP ngày 29/4/2026 của Chính phủ và Quyết định số 1040/QĐ-TTg ngày 11/6/2026 của Thủ tướng Chính phủ, Vườn quốc gia Ba Vì đã được chuyển giao về Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội quản lý; tuy nhiên, diện tích 2.529,38 ha thuộc Vườn quốc gia vẫn nằm trong địa giới hành chính tỉnh Phú Thọ.

Việc điều chỉnh địa giới nhằm thống nhất quản lý nhà nước theo lãnh thổ đối với Vườn quốc gia Ba Vì và vùng đệm trực tiếp liên quan; nâng cao hiệu quả bảo vệ rừng, phòng cháy, chữa cháy, quản lý đất đai, môi trường, hạ tầng, quốc phòng, an ninh; đồng thời bảo đảm hài hòa lợi ích của thành phố Hà Nội, tỉnh Phú Thọ và quyền, lợi ích hợp pháp của Nhân dân.

2. Phạm vi, quy mô và đơn vị hành chính liên quan

Phương án đề xuất điều chỉnh 4.006,38 ha diện tích tự nhiên thuộc tỉnh Phú Thọ về thành phố Hà Nội, gồm 2.529,38 ha thuộc Vườn quốc gia Ba Vì và 1.477 ha vùng đệm; cụ thể:

Đơn vị hành chính thuộc tỉnh Phú Thọ	Diện tích thuộc Vườn quốc gia Ba Vì (ha)	Diện tích vùng đệm (ha)	Tổng diện tích điều chỉnh (ha)
Xã Thịnh Minh	1.507,15	664	2.171,15
Xã Lương Sơn	261,32	481	742,32
Phường Kỳ Sơn	760,91	332	1.092,91
Tổng cộng	2.529,38	1.477	4.006,38

Diện tích điều chỉnh dự kiến được bổ sung vào địa giới xã Ba Vì và xã Yên Xuân thuộc thành phố Hà Nội. Phạm vi chi tiết, tọa độ đường địa giới và diện tích phân bổ về từng xã tiếp tục được rà soát, đối soát trên cùng nền bản đồ, hệ tọa độ quốc gia và thực địa.

Trước điều chỉnh, thành phố Hà Nội có diện tích tự nhiên 335.984 ha, tỉnh Phú Thọ có diện tích tự nhiên 936.138 ha. Theo đánh giá tại Đề án, sau điều chỉnh diện tích thành phố Hà Nội dự kiến khoảng 3.399,90 km²; tỉnh Phú Thọ khoảng 9.321,32 km². Phương án không làm thay đổi số lượng đơn vị hành chính cấp tỉnh, cấp xã; không thay đổi tên gọi, trung tâm hành chính của xã Ba Vì, xã Yên Xuân, xã Thịnh Minh, xã Lương Sơn và phường Kỳ Sơn. Số liệu được hai địa phương tiếp tục xác nhận khi hoàn thiện hồ sơ chính thức.

3. Nguyên tắc xác định đường địa giới

Đường địa giới được xác định trên cơ sở ranh Vườn quốc gia Ba Vì, kết hợp địa hình, địa vật ổn định như đường giao thông, sông, suối, sống núi, ranh thửa đất, công trình và khu dân cư; bảo đảm rõ ràng, liên tục, thuận lợi cho quản lý, hạn chế chia cắt khu dân cư, đất sản xuất, công trình và dự án. Các đường đồng mức, cốt cao độ chỉ được sử dụng làm căn cứ tham chiếu kỹ thuật, không đồng nhất với đường địa giới hành chính.

Đối với 664 ha vùng đệm tại xã Thịnh Minh, đường địa giới được rà soát gắn với hiện trạng dân cư, đất đai, hạ tầng giao thông, công trình, dự án và khả năng tiếp cận dịch vụ công. Đối với các khu vực thuộc xã Lương Sơn và phường Kỳ Sơn, việc xác định ranh giới gắn với yêu cầu quản lý rừng, đất đai, kết nối giao thông và bảo đảm tính liên tục của phần địa bàn còn lại.

4. Tác động chủ yếu và phương án bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp

Việc điều chỉnh tạo điều kiện quản lý thống nhất Vườn quốc gia Ba Vì, vùng đệm và hệ thống hạ tầng bảo vệ rừng, góp phần nâng cao năng lực phòng cháy, chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn, bảo vệ môi trường và tổ chức phát triển du lịch sinh thái phù hợp quy hoạch, pháp luật chuyên ngành. Đồng thời, phạm vi quản lý về đất đai, dân cư, dự án, tài sản, nguồn thu và dịch vụ công của các đơn vị hành chính liên quan sẽ thay đổi tương ứng.

Giấy tờ đã được cơ quan có thẩm quyền cấp, quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản, hợp đồng, chế độ, chính sách và các quyền, lợi ích hợp pháp đã được xác lập được tiếp tục bảo đảm theo quy định của pháp luật. Các hồ sơ hành chính đang giải quyết được bàn giao cho cơ quan có thẩm quyền kế thừa, không yêu cầu người dân nộp lại hồ sơ chỉ vì thay đổi địa giới. Việc cung cấp dịch vụ giáo dục, y tế, bảo hiểm, an sinh xã hội và các dịch vụ công thiết yếu phải được duy trì liên tục trong thời gian chuyển tiếp.

Điều chỉnh địa giới hành chính không đồng nghĩa với việc thu hồi đất, di dời dân cư hoặc bố trí tái định cư; không thay thế thủ tục phê duyệt dự án đầu tư. Trường hợp phát sinh thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư theo dự án cụ thể thì phải thực hiện theo quyết định của cơ quan có thẩm quyền và trình tự, thủ tục pháp luật có liên quan.

Hai địa phương kiểm kê, đối chiếu và bàn giao hồ sơ địa giới, đất đai, rừng, dân cư, công trình, dự án, tài sản, dữ liệu và các nhiệm vụ quản lý nhà nước; xác định cơ quan tiếp nhận, thời điểm bàn giao và trách nhiệm giải quyết công việc đang thực hiện. Đối với khu vực có dân cư, nhất là 664 ha vùng đệm tại xã Thịnh Minh, tiếp tục rà soát số hộ, nhân khẩu theo đường ranh kỹ thuật, đánh giá khoảng cách tiếp cận trụ sở hành chính, trường học, cơ sở y tế và giải pháp hỗ trợ trong giai đoạn chuyển tiếp.

II. ĐÁNH GIÁ TÓM TẮT TIÊU CHUẨN VÀ CÁC ĐIỀU KIỆN ĐIỀU CHỈNH

1. Về các điều kiện điều chỉnh địa giới

Căn cứ khoản 2 Điều 8 Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15, phương án được đánh giá theo các nội dung sau:

a) Về chủ trương và quy hoạch: Phương án phù hợp với chủ trương của Bộ Chính trị về điều chỉnh địa giới, chủ trương chuyển giao Vườn quốc gia Ba Vì về thành phố Hà Nội quản lý và định hướng tại Nghị quyết số 02-NQ/TW ngày 17/3/2026; phù hợp với định hướng chức năng khu vực Ba Vì - Hòa Lạc trong Quy hoạch tổng thể Thủ đô tầm nhìn 100 năm. Tuy nhiên, các quy hoạch hiện hành của quốc gia, Vùng Thủ đô, Thủ đô Hà Nội và tỉnh Phú Thọ chưa thể hiện phương án điều chỉnh địa giới 4.006,38 ha. Hai địa phương tiếp tục rà soát, báo cáo cấp có thẩm quyền; sau khi phương án được quyết định, thực hiện cập nhật, điều chỉnh quy hoạch có liên quan theo quy định.

b) Về lợi ích chung và hiệu quả quản lý: Phương án góp phần thống nhất đầu mối quản lý rừng đặc dụng, đất đai, môi trường, hạ tầng và phòng cháy, chữa cháy; tăng cường khả năng phối hợp, bảo tồn hệ sinh thái và phát triển kinh tế - xã hội phù hợp đặc điểm từng địa bàn.

c) Về quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội: Đường địa giới được xác lập rõ ràng, tạo điều kiện phân định địa bàn, trách nhiệm quản lý, phối hợp bảo đảm an ninh, trật tự, phòng thủ dân sự, phòng, chống thiên tai và cứu hộ, cứu nạn.

d) Về dân tộc, lịch sử, văn hóa và đời sống Nhân dân: Phương án gắn với yêu cầu bảo tồn không gian văn hóa Ba Vì - Tản Viên, sinh hoạt cộng đồng của đồng bào dân tộc Mường, Dao; hạn chế chia cắt khu dân cư và bảo đảm điều kiện tiếp cận dịch vụ công, quyền, lợi ích hợp pháp của người dân.

đ) Về tiêu chuẩn đơn vị hành chính: Được đối chiếu theo Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và đặc điểm các đơn vị hành chính liên quan, như tại khoản 2 Mục này.

2. Về tiêu chuẩn của các đơn vị hành chính

Đối với cấp tỉnh, theo đánh giá tại Đề án, thành phố Hà Nội dự kiến tăng 1,19% diện tích, lên khoảng 3.399,90 km², đạt khoảng 136% tiêu chuẩn diện tích 2.500 km² đối với thành phố trực thuộc trung ương; tỉnh Phú Thọ dự kiến giảm 0,43% diện tích, còn khoảng 9.321,32 km², đạt khoảng 116,5% so với mức 8.000 km² của tỉnh miền núi. Đề án xác định hai địa phương thuộc trường hợp không phải đánh giá lại tiêu chuẩn theo khoản 4 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15.

Đối với cấp xã thuộc tỉnh Phú Thọ, theo Đề án, xã Lương Sơn giảm khoảng 6,05% diện tích và phường Kỳ Sơn giảm khoảng 9,52% diện tích, vẫn đạt tiêu chuẩn và thuộc trường hợp không phải đánh giá lại theo khoản 4 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15. Riêng xã Thịnh Minh dự kiến chuyển 2.171,15 ha, gồm 1.507,15 ha thuộc Vườn quốc gia Ba Vì và 664 ha vùng đệm; Đề án đánh giá trường hợp này trên cơ sở khoản 3 và khoản 6 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15.

Đối với cấp xã thuộc thành phố Hà Nội, diện tích phân bổ về xã Ba Vì, xã Yên Xuân chưa được xác định chính thức. Đề án nêu hai xã được thành lập năm 2025, dự kiến đều tăng diện tích; trong các phương án phân bổ, ít nhất một xã tăng trên 20% diện tích. Trên cơ sở đó, Đề án lập luận về việc áp dụng khoản 3 và khoản

6 Điều 12 Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15. Việc xác định các tiêu chuẩn và điều kiện cụ thể tiếp tục được hoàn thiện trong hồ sơ trình cấp có thẩm quyền.

III. DANH MỤC CÁC VĂN BẢN CHỦ TRƯƠNG, ĐỊNH HƯỚNG CỦA ĐẢNG VÀ NHÀ NƯỚC

1. Văn bản của Đảng

- Nghị quyết số 02-NQ/TW ngày 17/3/2026 của Bộ Chính trị về xây dựng và phát triển Thủ đô Hà Nội trong kỷ nguyên mới.

- Kết luận số 25-KL/TW ngày 24/4/2026 của lãnh đạo chủ chốt về việc giao Đảng ủy Chính phủ nghiên cứu, đề xuất chuyển giao Vườn quốc gia Ba Vì về thành phố Hà Nội để quản lý thống nhất, hiệu quả.

- Kết luận số 76-KL/TW ngày 28/7/2026 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV và Kế hoạch số 06-KH/TW ngày 28/7/2026 của Bộ Chính trị về tiếp tục hoàn thiện, vận hành hiệu quả mô hình tổ chức tổng thể của hệ thống chính trị, mô hình chính quyền địa phương 02 cấp.

- Thông báo kết luận chung số 619-TB/TUHN-TUPT ngày 06/8/2026 của Thường trực Thành ủy Hà Nội và Thường trực Tỉnh ủy Phú Thọ về định hướng nghiên cứu điều chỉnh địa giới hành chính giữa hai địa phương.

- Tờ trình số 46-TTr/TU ngày 22/9/2026 của Thành ủy Hà Nội và Kết luận số 427-KL/TU ngày 22/9/2026 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Phú Thọ về phương án điều chỉnh địa giới hành chính giữa thành phố Hà Nội và tỉnh Phú Thọ.

- Tờ trình số 119-TTr/ĐU ngày 25/9/2026 của Đảng ủy Chính phủ trình Bộ Chính trị về chủ trương điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính giữa thành phố Hà Nội và tỉnh Phú Thọ.

- Công văn số 5486-CV/VPTW ngày 04/10/2026 của Văn phòng Trung ương Đảng thông báo chủ trương của Bộ Chính trị về điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính giữa thành phố Hà Nội và tỉnh Phú Thọ.

2. Văn bản của Nhà nước

- Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 72/2025/QH15 ngày 16/6/2025; Luật Thủ đô số 02/2026/QH16 ngày 23/4/2026.

- Nghị quyết số 112/2025/UBTVQH15 ngày 24/12/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính, nội dung Đề án và các trường hợp đặc biệt; Nghị định số 321/2025/NĐ-CP ngày 16/12/2025 của Chính phủ hướng dẫn việc lấy ý kiến Nhân dân về thành lập, giải thể, nhập, chia, điều chỉnh địa giới và đổi tên đơn vị hành chính.

- Nghị quyết số 115/NQ-CP ngày 29/4/2026 của Chính phủ; Quyết định số 1040/QĐ-TTg ngày 11/6/2026 của Thủ tướng Chính phủ về chuyển giao Vườn quốc gia Ba Vì về Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội quản lý.

- Nghị quyết số 158/NQ-CP ngày 19/6/2026 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 02-NQ/TW của Bộ Chính trị.

- Quyết định số 1668/QĐ-BNN-TCLN ngày 20/4/2021 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phê duyệt Phương án quản lý, bảo tồn và phát triển bền vững Vườn quốc gia Ba Vì giai đoạn 2021 - 2030; Quyết định số 919/QĐ-BNN-LN ngày 26/02/2025 phê duyệt Đề án du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí Vườn quốc gia Ba Vì giai đoạn 2024 - 2030.

- Nghị quyết số 03/NQ-HĐND ngày 28/3/2026 của Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội về Quy hoạch tổng thể Thủ đô Hà Nội tầm nhìn 100 năm; Quyết định số 2512/QĐ-UBND ngày 13/5/2026 của Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội phê duyệt Quy hoạch tổng thể Thủ đô Hà Nội tầm nhìn 100 năm.

- Văn bản số 10484/VPCP-TCCV ngày 13/10/2026 của Văn phòng Chính phủ về triển khai hồ sơ điều chỉnh địa giới hành chính giữa thành phố Hà Nội và tỉnh Phú Thọ.